[Kirkeministeren.]

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, er ændringerne i loven på et enkelt punkt — nemlig § 1, punkt 22, angående ændring af lovens § 21, stk. 3 — foranlediget af en ny bestemmelse, som indførtes ved lov nr. 155 af 7. juni 1958 om folkekirkens lønningsvæsen m. v. § 26.

Men jeg har fundet det rigtigt samtidig at stille forslag om en del andre ændringer, af hvilke en væsentlig del kun er rent formelle ajourføringer eller moderniseringer i terminologi, medens andre har til hensigt at klargøre bestemmelser på punkter, hvor der kunne rejses tvivl om deres rette forståelse, eller at bringe loven på linje med den kirkelige udvikling, der har medført, at loven på en del punkter må siges at være forældet. Jeg skal i denne forbindelse bemærke, at selv om den nugældende lov af 1922 senere er ændret flere gange, sidst i 1947, er den efter mit skøn stadig på nogle steder temmelig stærkt præget af sit slægtskab med den oprindelige lov fra 1872 om brugen af kirkerne.

Idet jeg ser bort fra rent formelle og redaktionelle ændringer, skal jeg i korthed omtale de enkelte ændringsforslag.

Først skal jeg sige lidt om § 21, den paragraf, der som sagt har givet anledning til lovforslagets fremsættelse. Medens de i stk. 1-2 foreslåede ændringer kun er redaktionelle, tilsigter forslaget til ændring af stk. 3 — hvori det fastsættes, i hvilket omfang kirkernes betjente har pligt til at medvirke ved udførelsen af kirkelige handlinger — en principiel forandring.

Som anført i bemærkningerne har kirkens betjening efter den nugældende ordning kun pligt til at gøre tjeneste, når den kirkelige handling udføres af en af sognets egne præster eller af andre på deres vegne. Denne regel foreslås suppleret med en bestemmelse om, at kirkens betjening skal have pligt til at gøre tjeneste ved udførelsen af kirkelige handlinger for beboere inden for pastoratets eller i købstæder og landkommuner med flere pastorater inden for den pågældende kommunes grænser eller for dermed ligestillede personer, uanset hvilken præst der udfører handlingen. Med denne ændring — der i øvrigt er i overensstemmelse med en af lønningskommissionen under udarbejdelse af forslaget til loven om folkekirkens lønningsvæsen fremsat henstilling, se udvalgsbetænkning nr. 198 1958, pag. 59-60 — vil § 21, stk. 3, komme til at svare til § 26 i nævnte lønningslov, hvori det er fastsat, at kirkebetjente (ligesom også præsterne) ikke må modtage vederlag for embedshandlinger, der udføres for beboere inden for nævnte område (pastoratet eller eventuelt kommunen) eller for medlemmer af folkekirken, som uden at have bopæl i pastoratet eller kommunen har en særlig tilknytning til vedkommende sogn. Når det i det foreliggende lovforslag siges, at ikke blot beboerne i pastoratet eller eventuelt kommunen har krav på kirkebetjeningens medvirken, men at „dermed ligestillede personer" skal have samme ret, tænkes der på den kreds af personer, som kan siges at have den i lønningslovens § 26 omtalte „særlige tilknytning". Der er hermed bl. a. tænkt på personer, som i en årrække har boet i sognet, eller som — hvad enten de selv har boet i sognet eller ej — har nære pårørende (forældre og børn) boende i sognet. Ifølge nævnte § 26 fastsættes nærmere regler herom af kirkeministeren, og jeg kan oplyse, at kirkeministeriet er i gang med udarbejdelse af sådanne nærmere regler.

Jeg vil dog ikke undlade at oplyse, at Sammenslutningen af tjenestemandsansatte Kirkefunktionærer i Danmark, der har haft lovforslaget til udtalelse, ikke har ment fuldt ud at kunne tiltræde den foreslåede formulering af § 21, stk. 3, men har ønsket kirkebetjeningens pligt til at medvirke i tilfælde, hvor den kirkelige handling ikke udføres af en af sognets egne præster, begrænset, således at pligten kun gælder kirkelige handlinger, der udføres for personer fra sognet eller dermed ligestillede, derimod ikke for beboere uden for sognet, men inden for vedkommende kommune.

Jeg har dog — i overensstemmelse med lønningskommissionens fornævnte betænkning — ment at burde fastholde, at området for kirkebetjeningens pligt til at medvirke ved kirkelige handlinger i henhold til lovens § 21, stk. 3, bør svare til det område, inden for hvilket kirkebetjeningen i henhold til lønningslovens § 26 ikke kan modtage vederlag for sin medvirken. I modsat fald ville man daglig komme ud for tilfælde, hvor kirkebetjeningen ikke havde pligt til at medvirke, og hvor de, dersom de alligevel